

PÄÄKAUPUNKISEUDUN KOHDELUETTELO

- 36** Yksitystalo Aalto / Private house Aalto (1934-36), **ALVAR AALTO**, Riihitie 20, Helsinki
- 37** Kansaneläkelaitos / Social Insurance Institute Head Office (1948/1953-57), **ALVAR AALTO**, Nordenskiöldinkatu 12, Helsinki
- 38** Rautatalo / Rautatalo office and commercial building (1952-55), **ALVAR AALTO**, Keskuskatu 3, Helsinki
- 39** Finlandia-talo / Finlandia Hall (1962-75), **ALVAR AALTO**, Mannerheimintie 13, Helsinki
- 40** Teknillinen korkeakoulu / University of Technology (1949/ 1953-66), **ALVAR AALTO**, Otakaari 1, Espoo
- 41** Työväenopiston laajennus / Extension of the Helsinki Worker's Institute (1959), **AULIS BLOMSTEDT**, Helsinginkatu 26, Helsinki
- 42** Lastenlinna / Lastenlinna Hospital (1938-48), **ELSI BORG – OTTO FLODIN – OLAVI SORTTA**, Lastenlinnantie 2, Helsinki
- 43** Panimon keittuhuonerakenus / Brewery boiler-room (1968-70), **WOLDEMAR BÄCKMAN**, Bulevardi 42, Helsinki
- 44** Sahanmäen asuntoalue / Sahanmäki housing area (1951-56), **HILDING EKELUND**, Rajametsäntie 25–33, Maunula, Helsinki
- 45** Helsinki–Malmi lentoasema / Helsinki–Malmi airport (1935-38), **DAG ENGLUND – VERA ROSENDAHL** / Rakennushallitus, Ilmailutie 9, Helsinki
- 46** Porthania / The University of Helsinki Porthania Building (1950-57), **AARNE ERVI**, Yliopistokatu 3 (ent. Hallituskatu 11), Helsinki
- 47** Kauppakorkeakoulu / Helsinki School of Economics and Business Administration (1941-50), **HUGO HARMIA – WOLDEMAR BÄCKMAN**, Runeberginkatu 14, Helsinki
- 48** Vanha messuhalli / The Former Exhibition Hall (1935), **AARNE HYTÖNEN – RISTO-VEIKKO LUUKKONEN**, Mannerheimintie 17, Helsinki
- 49** Vakuutusyhtiö Pohjan talo / Pohja Life Insurance Company (1929-30), **OIVA KALLIO**, Kaisaniemenkatu 6, Helsinki
- 50** Lasipalatsi / The Glass Palace (1934-36), **NIILO KOKKO – VIILJO REVELL – HEIMO RIIHIMÄKI**, Mannerheimintie 22–24, Helsinki
- 51** Autokomppanian kasarmirakenus / Army barrack building (1934-35), **MARTTA MARTIKAINEN**/ Puolustusministeriön teknillisen osaston rakennustoimisto, Mechelininkatu 32, Helsinki
- 52** Metsätalo / Helsinki University Forest Institute (1930-40), **JUSSI PAADELA**, Unioninkatu 40, Helsinki
- 53** Kaupunginteatteri / Helsinki City Theatre (1961-67), **TIMO PENTTILÄ**, Eläintarhantie 5, Helsinki
- 54** Dipoli / Student Union Building (1961/1962-66), **REIMA PIETILÄ – RAILI PAADELAINEIN**, Luomaliehentie, Espoo
- 55** Meilahden kansakoulu / Meilahti primary school (1949-53), **VIILJO REVELL – OSMO SIPARI**, Jalavatie 6, Helsinki
- 56** Teollisuuskeskus / Industrial Centre (1949-52), **VIILJO REVELL – KEIJO PETÄJÄ**, Eteläranta 10, Helsinki
- 57** Weilin & Göösin toimitalo / Weilin & Göös Printing Works (1962-64), **AARNO RUUSUVUORI**, Ahertajantie 5, Espoo
- 58** Pihlajamäen asuntoalue / Pihlajamäki housing area (1949-65), **LAURI SILVENNOINEN**, Helsinki
- 59** Kansallisteatterin laajennus / Extension of the Finnish National Theatre (1951-54), **HEIKKI JA KAIJA SIREN**, Läntinen Teatterikuja 1, Helsinki
- 60** Otaniemen kappeli / Otaniemi Chapel (1956-57), **HEIKKI JA KAIJA SIREN**, Jämeräntaival 8, Espoo
- 61** Sotilassairaala Tiikka / Tiikka Military Hospital (1936), **OLAVI SORTTA**, Mannerheimintie 164, Helsinki
- 62** Santahaminan kadettikoulu / Cadet College (1939-41), **OLAVI SORTTA**/ Puolustusministeriön teknillisen osaston rakennustoimisto, Santahamina, Helsinki
- 63** Bensowin liiketalo / The Bensow Business Block (1938-40), **UNO ULLBERG**, Eteläesplanadi 22, Helsinki
- 64** Helsingin Taka-Töölön 1930-luvun kerrostalot / Apartment blocks in Taka-Töölö area in Helsinki
Esim. / e.g.
• Asunto oy Pohjoinen Hesperiankatu 21 (1932), **KAARLO BORG**
• Asunto oy Töölöntorni, Töölöntorinkatu 11 (1936), **HELGE LUNDSTRÖM**
• Asunto oy Pohjoinen Hesperiankatu 5 (1938), **MATTI FINELL**
• Asunto oy Mechelininkatu 51 (1938), **HEIMO RIIHIMÄKI**
- 65** Velodromi / Velodrome (1938-40), **HILDING EKELUND**, Mäkelänkatu, Helsinki
- 66** Soutustadion / Rowing Stadium (1938-40), **HILDING EKELUND**, Merikannontie, Toivo Kuulan puisto, Helsinki
- 67** Meriaseman matkustajapaviljonki/Eteläsatama / Olympic Terminal (1938-39) (1950-52), **AARNE HYTÖNEN – RISTO-VEIKKO LUUKKONEN**, Olympiaranta 1–3, Helsinki
- 68** Uimastadion / Swimming Stadium (1952), **JORMA JÄRVI** / HKR, Hammarskjöldintie, Helsinki
- 69** Olympiastadion / Olympic Stadium (1940), **YRJÖ LINDEGREN – TOIVO JÄNTTI**, Paavo Nurmen tie, Helsinki
- 70** Kisakylä / Kisakylä Olympic Village (1952), **PAULI SALOMAA**, Koskelantie 7–27, Sofianlehdonkatu 7–9, Helsinki
- 71** Hakalehdon atriumtalot / Atrium houses (1963), **PENTTI AHOLA**, Hakamaankuja, Tapiola, Espoo
- 72** Asuintalot Ketju ja Kolmirinne / Ketju and Kolmirinne Houses (1953-54), **AULIS BLOMSTEDT**, Menninkäisentie 4, 5, Tapiola, Espoo
- 73** Riistapolun kerrostalot / Apartment blocks (1960-61), **AULIS BLOMSTEDT**, Riistapolku 1, Tapiola, Espoo
- 74** Tapiolan keskusta / Tapiola centre (1954-68), **AARNE ERVI**, Espoo
- 75** Suvikummun asuntoalue / Housing area (1967-69, 1981-82), **RAILI & REIMA PIETILÄ**, Suvikumuntie, Suvikumunrinne, Tapiola, Espoo
- 76** Mäntyviita / Housing area (1954), **VIILJO REVELL**, Mäntyviita 3, Tapiola, Espoo
- 77** Sufika / Sufika housing (1954), **VIILJO REVELL**, Neulaspolku 1, Tapiola, Espoo
- 78** Lastentalo / Day-care center (1954), **VIILJO REVELL**, Menninkäisentie 7, Tapiola, Espoo
- 79** Tornitasot / Apartment blocks (1959-61), **VIILJO REVELL**, Tornitaso 1, 3, 7, 9, Tapiola, Espoo
- 80** Kontiontien rivitalot / Housing area (1955), **HEIKKI JA KAIJA SIREN**, Kontiontie, Tapiola, Espoo

VALOKUVAT
SUOMEN RAKENNUSTAITEEN
MUSEO

TEKSTIT
SUOMEN RAKENNUSTAITEEN
MUSEO

KARTAT
© KARTTAKESKUS OY
LUPA L1259/96

LIITTEEN LAYOUT
LEENAMAIJA LAINE

ARK

ARKKITEHTI ARKITEKTEN
FINNISH ARCHITECTURAL REVIEW

DOCOMOMO

DOCOMOMO (Documentation and conservation of modern movement) on vuonna 1988 perustettu kansainvälinen järjestö, jonka tarkoituksena on edistää modernismin arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun inventointia, dokumentointia, säilyttämistä ja korjaamista. DOCOMOMOn runkona on Eindhovenissa Hollannissa sijaitseva keskusjärjestö, johon pitävät yhteyttä eri maissa toimivat kansalliset työryhmät.

Huomattavin DOCOMOMO-hanke on eri maiden kansallisten tai alueellisten ryhmien tekemistä luetteloista koottava valikoima nuoren rakennusperinnön merkittäviä kohteita. Suomen työryhmä luovutti oman, n. 60 kansallisesti ja 11 kansainvälisesti merkittävää kohteita/kokonaisuutta käsittävän luettelonsa keväällä 1994. Kohteiden arviointi ja valinta on kuitenkin jatkuva prosessi ja sekä kansainvälinen että kansallinen DOCOMOMO-rekisteri on lisäyksille ja muutoksille avoin tietokanta.

Tässä karttaliitteessä on esiteltyä tämänhetkinen rekisteri siten, että kansainvälisesti merkittävät kohteet on merkitty kirjaimin **A** ja kansallisesti merkittävät numeroin **1**.

A Paimion parantola / Paimio Sanatorium (1929-33), **ALVAR AALTO**, Kalevantie 275, Preitilä, Paimio

Tämä Aallon varhaisfunktionalistisen kauden päätyö vakiinnutti modernismin aseman Suomen arkkitehtuurissa. Paimion parantolasta tuli valmistuttuaan myös uuden eurooppalaisen arkkitehtuurin pysyvä merkkiteos. Myöhemmistä muutoksista huolimatta rakennuksen edistykselliset ja raikkaat ratkaisut ja betonikonstruktioiden taitava käyttö ovat säilyttäneet tehonsa.

B Åbo Akademin kirjatorni / The Book Tower, Åbo Akademi Library (1934-35), **ERIK BRYGGMAN**, Tuomiokirkkokatu 2-4, Turku

Kulttuurihistorialliseen miljööseen taidolla sijoitettu rakennus on oiva esimerkki Bryggmanin ilmavasta arkkitehtuurista. Harmoniset suhteet, valkoiset, sileät seinäpinnat ja harkittu aukotus tekevät kirjatornista uuden tyylin kypsän saavutuksen. Se on uudentyypinen julkinen rakennus, joka hienostuneisuudessaan osoittaa, miten hyvin eri vuosisatojen tyyli sopivat toistensa seuraan.

C Kotkan Suomalainen Säästöpankki / Kotka Savings Bank (1934-35), **P. E. BLOMSTEDT**, Kirkkokatu, Kotka

Kotkan Suomalainen Säästöpankki on puhdaspiirteisimpiä funktionalistisia kaupungin keskustaan toteutettuja liikerakennuksia Suomessa. Blomstedtin modernistinen pankkirakennus oli rohkea poikkeus aikanaan. Pääkaupunkiin samaan aikaan rakennetut pankit edustivat vanhoillisempaa suuntausta. Kotkan Säästöpankin hienostunut keveys luo vastakohtan torin toisella laidalla sijaitsevalle massiiviselle kaupungintalolle. Pankin pääjulkisivun kirkaavärisen kaakelikentän suhde tarkasti punnittuihin rakennuksiin viittaa puristiseen maalausteeseen. Pankkisalun askeettinen sisustus edusti aikanaan täysin uutta ajattelutapaa.

D Nakkilan kirkko / Nakkila Church (1935-37), **ERKKI HUTTUNEN**, Kirkkokatu 4, Nakkila

Nakkilan kirkossa Huttunen on taitavasti soveltanut modernismin kieltä sakraalirakennukseen. Koristelun puristus sopii niin protestanttisen kirkkorakennustaiteen perinteeseen kuin modernismin historiattomuutta ja universaaliutta tavoittelevaan muotokieleen. Vaikka kirkon torni, yksinkertainen sisustus ja yksityiskohdat, kuten pyörö- ja nauhaikkunat, luovat uudenaikaista funktionalistista ilmettä, noudattaa kirkon perusjäsenely kuitenkin perinteitä.

E Villa Mairea (1937-39), **ALVAR AALTO**, Noormarkku

Aallolle tarjoutui tilaisuus tehdä ihannesuunnitelma, talo luonnonkauniille paikalle varakkaalle taiteenkeräilijäperheelle. Villa Maireassa yhdistyvät modernismi, klassismi ja kansanperinne humaani, monimuotoisella ja lyhyellä tavalla. Lisäksi eri materiaalien taitava yhdistäminen luo rakennukselle oman ainutlaatuisen ilmeensä.

F Olympiakylä / The Olympic Village (1939-40), **HILDING EKELUND - MARTTI VÄLIKANGAS**, Käpylä, Helsinki

Olympiakylästä muodostui esikuva ja malli myöhemmälle lähijörakentamiselle. Se on kokonaan paikanpäällä rakennettu eivätkä myöhemmät korjauksetkaan ole muuttaneet alueen eheää kokonaisuutta. Asemakaavallisesti Olympiakylä on Suomen ensimmäinen avoimeen tapaan rakennettu lähiö, jossa liikenne on eristetty alueen reunoille ja talojen väliin jäävät pihat ovat lapsille turvallisia. Talojen sijoituksessa on erityisesti otettu huomioon auringonvalon saanti ja alkuperäisen luonnon säästäminen.

G Ylösnousemuskappeli / The Resurrection Chapel (1939-41), **ERIK BRYGGMAN**, Eerikinkatu 3, Turku

Ylösnousemuskappelia pidetään Erik Bryggmanin hienoimpana työnä. Se on synteisi, jossa on vaikutteita pohjoismaisesta 1920-luvun klassismista, italialaisesta arkittehtuurista minoresta ja funktionalismista. Rakennuksen anonyymi ja pelkistetty ulkoarkkitehtuuri toimii vastakohtana interjöörin herkälle ja osin romanttisia aiheita sisältävälle käsittelytavalle. Kappelin pitkä suunnittelu- ja rakentamisprosessi antoi arkkitehdille mahdollisuuden toteuttaa rakennuksessa persoonallista symboliikkaa sisältäviä ratkaisuja.

H Käärmetalo / The Serpentine House Apartment Building (1949-51), **YRJÖ LINDEGREN**, Mäkelänkatu 86, Helsinki

Omaperäinen muotoilu keventää suuren, 190 asuntoa käsittävän kerrostalon ilmettä, joka on saatu aikaan kahta huoneistoelementtiä vaihtelemalla. Katulinjaa käärmemäisesti seuraava rakennus noudattaa kuitenkin funktionalismin käytännöllisiä ja rationaalisia perinteitä. Sosiaalisen asuntotuotannon piiriin kuuluva rakennus tarjoaa viehättävän, vaihtelevan ja persoonallisen asuinmiljöön.

J Säynätsalon kunnantalo / Säynätsalo Town Hall (1949-52), **ALVAR AALTO**, Parviaisenkatu 9, Jyväskylä

Säynätsalon kunnantalossa yhdistyy veistoksellinen muoto Suomen keskiajan linnoista saatuihin piirteisiin: solidit seinät, valtuustosaliin johtavat tiiliportaatt, erikoiset kattokonstruktiot ja salin hämärä valo. Vankat tiilimuurit kätkevät keskelleen pienen italialaisen piazzan. Rakennus on sovitettu ympäristöönsä Aallolle ominaisella tavalla.

K Kudeneule Oy:n tehdasalue / Kudeneule Factory (1953-56), **VILJO REVELL**, Lähteentie, Hopearanta, Hanko

Revellin edustama rationalistinen suuntaus tulee erityisesti näkyviin hänen suunnittelemissaan teollisuus- ja liikerakennuksissa. Merenranta-alueelle rakennettu Kudeneuleen tekstiilitehdas on ympäristöönsä tasapainoisesti sopeutettu rakennus, jossa edistyksellinen rakennustekniikka on yhdistetty, selkeään sisäistä rakennetta ilmentävään suorakalmaiseen muotoon. Tuotantoprosessin huomioitavasta suunnittelun lisäksi tavoitteena on ollut hyvän työympäristön luominen.

L Kulttuuritalo / House of Culture (1955-58), **ALVAR AALTO**, Sturenkatu 4, Helsinki

Kulttuuritalo kuuluu Aallon "punaisen" kauden merkittävimpiin saavutuksiin. Rakennusta varten suunniteltiin erityinen tiili, joka salli kaarevien seinien toteuttamisen. Vaalea, veistoksellinen juhlasali on myös akustiikaltaan erinomainen. Kulttuuritalo on Suomen ensimmäinen konsertti- ja kongressikäyttöön suunniteltu rakennus.

MUUN SUOMEN KOHDELUETTELO

1 Turun Sanomat / Turun sanomat Office Building (1927-30), **ALVAR AALTO**, Kauppiaskatu 5, Turku

2 Lounais-Suomen Maalaisten-talo / Southwestern Finland Agricultural Co-operative Building (1927-28), **ALVAR AALTO**, Humalistonkatu 7-Puutarhakatu 8, Turku

3 Standardivuokratalo / Standard apartment block (1927-29), **ALVAR AALTO**, Läntinen Pitkätatu 20, Turku

4 Sunilan sulfaattiselluloosatehdas ja asuntoalue / Cellulose factory with dwelling quarters at Sunila (1936-54), **ALVAR AALTO**, Sunila, Kotka

5 Kauttuan terassitalo/tyyppitalot / Terrace house and dwellings in Kauttua (1937-38), **ALVAR AALTO**, Kauttua

6 Kaupunkikeskus / City centre (1951-87), **ALVAR AALTO**, Kirkkokatu, Koulukatu, Seinäjoki

7 Koetalo / Experimental house (1952-54), **ALVAR AALTO**, Muuratsalo, Säynätsalo, Jyväskylä

8 Kasvatustalokorkeakoulu, nyk. Jyväskylän yliopisto / University of Jyväskylä (1951-76), **ALVAR AALTO**, Seminaarinkatu 15, Jyväskylä

9 Vuoksenniskan kirkko / Vuoksenniska Church (1955-58), **ALVAR AALTO**, Imatra

10 Hotelli Aulanko / Hotel Aulanko (1937-38), **MÄRTA BLOMSTEDT - MATTI LAMPÉN**, Hämeenlinna

11 Kannonkosken kirkko / Kannonkoski Church (1933-38), **P. E. BLOMSTEDT**, Kannonkoski

12 Immolan varuskunta-alue / Garrison area (1935-38), **BLOMSTEDT - BORG - HALME**/ Puolustusministeriön teknillisen osaston rakennustoimisto, Immola, Imatra

13 Korian sotilaskoti / Soldier service club (1938), **ELSI BORG**, Korja, Elimäki

14 Atrium ja Betel / Residential block Atrium and Hospits Betel Hotel (1925-27) (1927-29), **ERIK BRYGGMAN**, Yliopistonkatu 27 b, 29 a, Turku

15 Paraisten siunauskappeli / Parainen Chapel (1929-30), **ERIK BRYGGMAN**, Söderbyntie, Parainen

16 Vierumäen urheiluoipisto / Vierumäki Sports Institute (1930-36), **ERIK BRYGGMAN**, Heinolan maalaiskunta

17 Villa Solin (1927-29), **ERIK BRYGGMAN**, Katarinanlaakso, Majjala, Turku
• Villa Erstan (1928-29), **ERIK BRYGGMAN**, Kakkerta, Hylkelahti, Turku
• Nk. Solinin vierasmaja (1929), **ERIK BRYGGMAN**, Hirvensalo, Meltoinen, Turku

• Villa Warén (1932-33), **ERIK BRYGGMAN**, Ruissalo 88, Turku
• Villa Ekman (1932-33), **ERIK BRYGGMAN**, Hirvensalo, Jänissaari, Peuraniemi, Turku
• Villa Staffans (1945-46), **ERIK BRYGGMAN**, Kakkerta, Kalliola, Sinappi, Turku

18 Villa Nuuttila (1947-50), **ERIK BRYGGMAN**, Kuusisto, Kaarina

19 Sallan kirkko / Salla church (1947-50), **EERO ERIKÄINEN - OSMO SIPARI**, Salla

20 Karjaan vesitorni / Karjaa water tower (1951), **HILDING EKELUND**, Karjaa

21 Oulujoki Oy:n voimalat yhdyskuntineen / Power plants with their communities along the Oulujoki river; Pyhäkoski (1949), Jylhämä (1950), Pälli (1953), Nuojua (1957), Utanen (1957), **AARNE ERVI**

22 SOK:n toimitalo / Central Finland Cooperative Building (1930-31), **ERKKI HUTTUNEN - VALDE AULANKO**, Rauma

23 SOK / Osuuskunta Aitan päämyymälä / Cooperative shop Aitta (1929-33), **ERKKI HUTTUNEN**, Sauvontie 38, Sauvo

24 SOK:n konttori ja varasto / Office and storage building of SOK (1937-38), **ERKKI HUTTUNEN**, Karjalankatu (Asemakatu) 15 - Valtakatu 10, Oulu

25 Alkon Rajamäen tehdasalue ja kirkko / State Alcohol Monopoly, Rajamäki factories and church (1934-37), **ERKKI HUTTUNEN**, Rajamäki, Nurmijärvi

26 Hyrylän lämpökeskus / Hyrylä Power Plant (1964-68), **ERKKI KAIRAMO - JORMA PANKAKOSKI**, Hynylä

27 Vekaranjärven kasarmialue / Barracks area (1965-74), **OSMO LAPPO**, Vekaranjärvi, Valkeala

28 Kortepohjan rivitaloalue / Kortepohja housing area (1964-69), **BENGT LUNDSTEN - ESKO KAHRI**, Kortepohja, Jyväskylä

29 Ahveniston mauumala / Open-air swimming pool (1952), **ILMARI NIEMELÄINEN - OLAVI SAHLBERG**, Ahvenisto, Hämeenlinna

30 Kalevan kirkko / Kaleva Church (1959/1962-66), **REIMA PIETILÄ - RAILI PAATE-LAINEN**, Liisanpuisto 1, Tampere

31 Sotainvaldian ammattioppilaitos, nyk. ammattikoulu / Vocational school (1949), **VILJO REVELL - OSMO SIPARI**, Liperi

32 Hyvinkään kirkko ja seurakuntakeskus / Hyvinkää Church and Community Centre (1958-61), **AARNO RUUSUVUORI**, Hyvinkää

33 Huutoniemen kirkko / Huutoniemi Church (1961-64), **AARNO RUUSUVUORI**, Vaasa

34 Kouvolan kaupungintalo / Kouvola Town Hall (1964-69), **BERTEL SAARNIO - JUHA LEIVISKÄ**, Torikatu 10, Kouvola

35 Tempon liike- ja asuntoalue / Tempo commercial and apartment building (1937-39), **BERTEL STRÖMMER**, Hämeenkatu 15, Tampere

